

Εσύ που πήρες την απόφαση να γίνεις δάσκαλος...

Γράφει ο **Δημήτρης Νατσιός** (Δάσκαλος - Κιλκίς)

«Εσύ που πήρες την απόφαση να γίνεις δάσκαλος, έτσι κι έτσι έχεις δώσει, ως τώρα, πολλές εξετάσεις. Θυμήσου, προτού ν' αρχίσεις την δουλειά σου, να κάμεις και μια τελευταία εξέταση, όχι μπροστά σε επιτροπές και καθηγητές, παρά μονάχος, ολομόναχος με τον εαυτό σου. Ρίξε μια ματιά στην ψυχή σου και κοίταξε: Κάει εκεί μέσα άσβηστη κι ασάλευτη η λαχτάρα για τον άνθρωπο; Τότε πάει καλά κι ευλογημένη η απόφασή σου.

Αν όμως βρεις πως όλος ο πόθος σου είναι πότε να ελευθερωθείς απ' αυτόν και συλλογίζεσαι μόνον πως και πότε θα πλουτίσεις, τότε άλλαξε το ταχύτερο απόφαση, εν όσο είσαι ακόμη νέος, γιατί βρίσκεσαι σε στραβό δρόμο. Ό,τι ελπίζεις, δεν θα σου το φέρει το επάγγελμά σου. Κι ο ίδιος το βλέπεις, η Πολιτεία δεν είναι γενναία στους μισθούς της...

Αν όμως η ψυχή σου μοιάζει κάπως με την ψυχή της Μάνας, που κι όταν το γεννήσει το παιδί εξακολουθεί, με την αδιάκοπη τρεμούλα και λαχτάρα, ολοένα να το δημιουργεί και να το φτιάχνει, τότε να είσαι βέβαιος, πως δεν θα γκρεμισθείς από τα ύψη, που ανέβασες τον εαυτό σου με την απόφασή σου να γίνεις δάσκαλος και τη ζωή σου θα περάσεις ανθρωπινά... Σαν την ψυχή της Μάνας πρέπει κι η δική σου ψυχή να είναι υπό αδιάκοπη λαχτάρα φλογισμένη. Τότε πήγαινε με θάρρος μπροστά, αλλιώς γύρισε πίσω, επειδή η ζωή σου θα είναι πάντα δυστυχισμένη».

Το ωραίο και ρομαντικό αυτό κείμενο ανήκει στον φιλόλογο και κριτικό Γιάννη Αποστολάκη και γράφτηκε πριν από 80 περίπου χρόνια.

Έχω γράψει κι άλλοτε πως κατ' αντίθεση προς τους υπόλοιπους εργαζόμενους, που δίνουν ο,τι έχουν, οι δάσκαλοι δίνουν (διδάσκουν) ο,τι είναι. Και αυτό είναι που μεταβάλλει το επάγγελμα του

δασκάλου σε λειτούργημα, γι' αυτό και ονομάστηκε το άγειν άνθρωπο, η αγωγή, «τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών». Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο οποίος αφιέρωσε την χριστομίμητο ζωή του στην παιδαγωγία της νεότητας, έγραφε: «τούτο διδασκάλου αρίστου, το δι' εαυτού παιδεύειν α λέγει», αυτό είναι το χαρακτηριστικό του άριστου δασκάλου, το να διαπαιδαγωγεί, επιβεβαιώνοντας τα όσα διδάσκει με το προσωπικό του παράδειγμα. Για να σημειώσει κάπου αλλού «και επί την αγάπην κατάφευγε συνεχώς, συσκιάζων το φορτικόν των ειρημένων», να καταφεύγει, δηλαδή, ο δάσκαλος συνεχώς στην αγάπη, για να ελαφρύνει το φορτίο της διδασκαλίας.

Καημό το έχω να διεξαχθεί κάποτε ένα παιδαγωγικό σεμινάριο με θέμα συμβουλές των Τριών Ιεραρχών στους δασκάλους. Τα αγιασμένα λόγια τους, γεμάτα αγάπη για τον πλησίον, είναι απαγορευμένα από την «Νέα Εποχή» της Παιδείας. Ένα τέτοιο όμως σεμινάριο θα προκαλούσε τα ειρωνικά μειδιάματα των δήθεν προοδευτικών. Πως να ακουστούν λόγια σαν τα παρακάτω: «Ο δάσκαλος πρέπει να διακρίνεται και όταν μιλάει και όταν σιωπά («φθεγγόμενον και σιγώντα») και όταν τρώει και όταν κάνει οτιδήποτε άλλο, και από το βάδισμά του και από το βλέμμα του και από την εμφάνισή του και από όλα γενικά». Τα μάτια των μαθητών στρέφονται άγρυπνα πάνω μας και η μιμούνται η απωθούνται.

Η παλαμική ρήση «σχολείο ίσον δάσκαλος» ισχύει διαχρονικά. Σήμερα αυτό που εισπράττουμε από την Πολιτεία και τους εκπροσώπους της είναι απειλές για αξιολόγηση (από ποιούς;), φοβέρες για δικές της παραλείψεις, επικρίσεις, γιατί παραμένουμε απροσάρμοστοι στις νέες τεχνολογίες και άλλα ηχηρά και ανθηρά κοτσανολογήματα. Έχω την αίσθηση ότι οι νέοι που μπαίνουν στην εκπαίδευση με αποκλειστικό κίνητρο την εξασφάλιση του δημοσίου, θα απωλέσουν, η μάλλον θα παραχωρήσουν, πολλά από αυτά που χαρακτηρίζουν ένα σχολείο ελεύθερο και δημοκρατικό. «Αν συλλογίζεσαι μόνο πότε θα πλουτίσεις, άλλαξε απόφαση», πράγμα αδύνατο βέβαια. Για άλλους παιδαγωγία είναι λειτούργημα και για άλλους απλώς δουλειά η και... δουλεία.

Ίσως η λέξη δάσκαλος να προέρχεται από το αρχαίο ρήμα δάω, που σημαίνει φωτίζω (εξού και δάδα-δαδί), το οποίο με ενεστωτικό αναδιπλασιασμό γίνεται δαδάσκω, διδάσκω= διδάσκαλος=δάσκαλος. Την περίοδο της Τουρκοκρατίας οι Δάσκαλοι του Γένους ονομάζονταν φωτιστές. Η αμάθεια ισοδυναμούσε με το σκοτάδι. Σήμερα, την περιόδό της... τιποτοκρατίας και του νεο-ραγιαδισμού, χρειάζονται δάσκαλοι, φωτιστές, οι οποίοι τιμούν το λειτούργημά τους και όχι φωταδιστές, που διαχέουν προκλητικά την δουλεία τους και προβάλλουν τα νεφελώδη ιδεολογήματά τους.

Το τι σημαίνει δάσκαλος το βρίσκουμε στην ιστορία μας. Στο εξαιρετικό βιβλίο του «Πίνδος» ο συγγραφέας Χρήστος Ζαλοκώστας, διασώζει ένα ηρωικό επεισόδιο από την γιγαντιμαχία του Σαράντα, στο οποίο πρωταγωνιστεί ένας δάσκαλος. Αντιγράφω:

«Η εχθρική αντεπίθεση των Ιταλών, του Μαρτίου του 1941 έχει εκδηλωθεί. Το ύψωμα 731 (σ.σ. το οποίο δικαίως χαρακτηρίστηκε «Θερμοπύλες της Πίνδου») έχει μεταβληθεί σε ηφαίστειο. Οι φαντάροι μας, πεσμένοι με την κοιλιά στους λάκκους των οβίδων, πυροβολούν, χωρίς διακοπή για να συγκρατήσουν το εχθρικό πεζικό. Ο δάσκαλος-έτσι έχει βαφτίσει τον διοικητή, του ο λόχος, γιατί δημοδιδάσκαλος είναι το επάγγελμά του-με προβιές και επιδέσμους, γύρω από τα κρυοπαγημένα πόδια του, αντί για παπούτσια, χωρίς να προφυλάγεται, τρέχει από διμοιρία σε διμοιρία και δίνει οδηγίες. Μην πυροβολείτε στα στραβά, παιδιά! Μην ξοδεύετε άσκοπα τις χειροβομβίδες σας, τους λέει.

Κι όταν ο ταγματάρχης διοικητής του, του φωνάζει να μην εκθέτει τόσο το εαυτό του, ο δάσκαλος του απαντάει:

Φοβάμαι μήπως χάσουμε το ύψωμα, και τι θα δικαιολογηθώ ύστερα εγώ στους μαθητές μου, άμα γυρίσω στο σχολείο;» (εκδ. «ΕΣΤΙΑ», σελ. 194).

Τέτοιους δασκάλους θέλει σήμερα η πατρίδα μας...

Πηγή: www.antibaro.gr/